

# Werk- en Steungroep Kleuteronderwijs (WSK)

*Een kleuter is geen schoolkind*

[www.wsk-kleuteronderwijs.nl](http://www.wsk-kleuteronderwijs.nl)



Aan het bestuur van de PO-Raad en de schoolbesturen  
betreft: differentiatie 'Jong Kind'-'Ouder Kind' aan de pabo's

2 april 2020.

Geachte mevrouw Den Besten,  
Geachte schoolbestuurders,

Vandaag hebben we de regering en de Tweede Kamer aangeschreven over de differentiatie 'Jong Kind'-'Ouder Kind' aan de pabo's die in het regeerakkoord staat en die minister Van Engelshoven de komende tijd gestalte gaat geven. Kern van die brief is: dat de differentiatie gebaseerd dient te zijn op de kwalitatieve verschillen tussen kinderen, die er door het verschil in hun psychologische ontwikkeling nu eenmaal zijn.

U staat vermeld in de cc van onze brief. Aan het slot daarvan schrijven we dat we begrijpen dat er bij u bezwaren leven tegen de pabo-differentiatie (waar we op 11 februari jongstleden kennis van hebben genomen), maar dat die niet houdbaar zijn. Voor de gesignaleerde knelpunten bestaan aanvullende oplossingen zodat de regering de pabo-differentiatie ook in dit opzicht veilig kan verwezenlijken.

We hebben dan ook aan de regering en de Tweede Kamer uitgesproken dat we, voor zover we kunnen bijdragen aan die verwezenlijking, ernaar streven om dat samen met u in goede verstandhouding te willen doen.

Ook hebben we de regering en de Tweede Kamer beloofd dat we u zouden uitnodigen om uw en onze adviezen bij en commentaren op de verwezenlijking van de differentiatie niet alleen met de regering en de Tweede Kamer maar ook met elkaar te delen.

Dat er volop aanleiding is voor de door ons voorgestelde samenwerking en uitnodiging, laten we u graag in de bijlage zien.

We zien uit naar uw reactie op ons voorstel.

Met vriendelijke groeten,

de kerngroep van de WSK  
([kerngroep2018@wsk-kleuteronderwijs.nl](mailto:kerngroep2018@wsk-kleuteronderwijs.nl))

cc: I.K. van Engelshoven, A. Slob, Kamerleden met basisonderwijs en/of hogescholen in portefeuille, LOBO, pabo's

## Bijlage

### Aanknopingspunten voor samenwerking en uitwisseling

Gezien de voorgeschiedenis van de differentiatietekst in het regeerakkoord dient de aanstaande pabo-differentiatie 'Jong Kind'-'Ouder Kind' verankerd te zijn in de psychologische ontwikkeling tussen 0 en 12/13 jaar in het algemeen en die van oudere peuter via kleuter naar jong schoolkind in het bijzonder – kortom, in de kwalitatieve structurele verschillen tussen kinderen, die er feitelijk nu eenmaal zijn.

In verband met de differentiatie stellen we u samenwerking en uitwisseling voor. In vele stukken die we op internet hebben gevonden, zien we daar aanknopingspunten voor. We lichten er vijf stukken uit de periode december 2019 – maart 2020 uit, met ten minste vijftien aanknopingspunten.

A. In uw stuk [Passend Onderwijs](#) zien we ten minste drie aanknopingspunten.

1. 'Kinderen moeten altijd de beste vorm van onderwijs en zorg aangeboden krijgen binnen de school, passend bij hun ontwikkeling. Het belang van het kind moet daarbij voorop staan, vindt de PO-Raad'.

De WSK bepleit sedert zijn oprichting op 25 april 2012 onderwijs en zorg aan kinderen zoals past bij hun ontwikkeling: 'onderwijs dient per ontwikkelingsdomein aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase waarin elk kind afzonderlijk zich op dat domein bevindt om zo de ontwikkeling van het kind te optimaliseren' ([Doelstelling](#), uitgangspunt 1).

2. 'De PO-Raad vindt dat iedere leerling de kans moet krijgen zijn of haar talent te ontwikkelen'.

De WSK onderschrijft dit volledig want een kind ontwikkelt zijn talenten alleen optimaal óp zijn ontwikkelingsniveau en niet erbóven: 'de ontwikkeling van het kind te optimaliseren' (slot van punt 1).

3. 'We willen in de toekomst naar één wet funderend onderwijs voor kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs waarmee alle kinderen voldoende ontwikkelkansen krijgen. Op de korte termijn moeten weffouten in wet- en regelgeving rondom passend onderwijs aangepast [...] worden, zo vindt de PO-Raad'.

Of er nu één funderend onderwijs komt of dat er daarbinnen meerdere subvormen blijven, voor de WSK staat slechts één ding voorop: benader elk kind steeds op alle ontwikkelingsdomeinen óp zijn niveau. Dus:

- ...;
- laat de jonge peuter jonge peuter zijn en benader hem niet als een oudere peuter;
- laat de oudere peuter oudere peuter zijn en benader hem niet als een kleuter;
- laat de kleuter kleuter zijn en benader hem niet als een jong schoolkind;
- ....

B. In uw stuk [Minister Slob: extra maatregelen voor bescherming kwetsbare kinderen](#) zien we het volgende aanknopingspunt:

4. '[Bij extra begeleiding] is maatwerk van groot belang [...] Scholen hebben [...] goed in beeld welke leerlingen een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken om hun ontwikkeling te waarborgen'.

C. In uw stuk [IKC-dag op locatie: IKC De Tamboerijn in Zevenaar](#) zien we ten minste twee aanknopingspunten.

5. 'Op welke manier kunnen onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers (wellicht in een combinatiefunctie) effectief bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen binnen een IKC?'

6. 'Heeft het samenwerken van verschillende professionals met verschillende expertisegebieden invloed op de ontwikkeling van jonge kinderen?'

D. In uw stuk [Innoveren met ICT: deze vraagstukken worden komend jaar aangepakt!](#) zien we ten minste drie aanknopingspunten.

7. 'Bewegen heeft positieve effecten op de leerprestaties, ontwikkeling, concentratie en natuurlijk gezondheid van kinderen'.

8. 'Van [traditioneel] schoolrapport naar (digitaal) "portfolio" waarin de brede ontwikkeling van het kind centraal staat' en 'Stichting LEV-WN heeft de ambitie om de brede ontwikkeling van leerlingen te monitoren en zichtbaar te maken [...]. Het traditionele rapport (met cijfers voor cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling) [...] sluit onvoldoende aan bij deze wens'.

9. 'Veertien scholen van Stichting Quadraten willen een (digitaal) portfolio implementeren dat beter aansluit bij hun visie om meer kindgericht te werken en het eigenaarschap van leerlingen te vergroten'.

E. In uw stuk [Verrassend passend](#) zien we ten minste zes aanknopingspunten.

10. 'een scala aan professionals spant zich ervoor in om te bewerkstelligen dat leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zich op school optimaal kunnen ontwikkelen' (p.7) en 'Samen spannen docenten en jongerenwerkers zich ervoor in dat de jongeren zich optimaal ontwikkelen en uitstromen naar een reguliere school of werk' (p.13).

11. 'Samen zorgen we er ieder met onze eigen deskundigheid voor dat leerlingen zich beter ontwikkelen' (p.14-15).

12. 'De gemiddelde docent [...] is sterk gericht op de sociaalemotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerling' (p.13) en 'Er is veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en sociale vaardigheden' (p.25).

13. 'Je houdt zicht op de leer- en ontwikkellijnen van je leerlingen, bespreekt dit met de leerling en houdt de vorderingen bij in het leerlingvolgsysteem' (p.18).

14. '[De coach] is de spil van de basisondersteuning en biedt zijn leerlingen begeleiding op alle ontwikkelingsgebieden' (p.18).

15. Alle leraren hebben 'hetzelfde doel: dat alle leerlingen zich optimaal ontwikkelen' (p.33).